

Celjski TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE CELJA

Poština plačana gotovini

Leto II. Stev. 37.

Celje, dne 10. septembra 1949

Cena 2 din

Festival v Arji vasi - pregled uspehov Fronte pri socializaciji naše vasi

Kmetje in delavci iz cele Savinjske doline so se zbrali preteklo nedeljo v Arji vasi, da si na II. Okrajnem festivalu ogledajo gospodarski razvoj svojega okraja v času od zadnjega festivala.

Že v zgodnjih dopoldanskih urah je bilo videti po cestah praznično okrašene vprege s cvetjem in zastavami, jezdece, fizikturnike, traktoriste in motoriste, ki so se zliji v pestro množico in v nepregledni povorki od Zalca do Petrovc, manifestirali trdno povezanost kmeta in delavca okraja Celje-okolica v graditvi socializma. Na čelu povorke sta na okrašenem avtomobilu simbolično prikazovala to enotnost mlada žanjica s srpom in delavec s kladivom na rami. Sledili so fizikturniki z zastavami, rudarji iz Liboj in Laškega, zadrugiška kmečka mladina, traktoristi Ustroja s težkimi traktorji in malimi gorskimi plugi, kladivarji iz Vitanja, hmeljarji, člani novoustanovljenih kmetijskih zadrug, delavke tekstilnih tovarn, ki so na strojih prikazovale svoje delo, kamioni lesno-industrijskih podjetij, itd. Velik aplavz so želi mladinci predvojaške vzgoje, ki so strumno korakali mimo tribune, odkoder so povorko pozdravljali pomočnik ministra za kmetijstvo Zoran Žagar, član Oblastnega komiteta tov. Premelč, zastopniki okrajnega ljudskega odbora in odbora OF, zastopnik JA ter množičnih organizacij.

Povorka se je ustavila na dvorišču KOZ »France Prešeren« v Arji vasi, kjer so bili urejeni razstavniki prostori, ki so nazorno prikazovali zgodovino okraja od fevdalizma do splošne ljudske vstaje v narodno-osvobodilni borbi in do graditve socializma.

Svoje uspehe v zadnjem obdobju so prikazale kmetijsko obdelovalne zadruge in številni delovni kolektivi. Hmeljarji so poleg letošnjega pridelka v grafikoni prikazali porast proizvodnje hmelja, ki se je povečala v povojnih letih za 9000 meterskih stotov. Prav tako so bili prikazani veliki uspehi v socialistični preobrazbi kmetijstva. Površina zadrugne zemlje se je od leta 1945 povečala za preko 1000 ha. Letos je ustanovljenih 7 novih kmetijsko-obdelovalnih zadrug, ki se z izdatno pomočjo oblasti razvijajo in krepijo.

Na velikem zborovanju so udeležence pozdravili zastopniki

oblasti, množičnih organizacij in JA. Iz govorov je bilo razvidno, kako odločno stopajo v boljše življenje naši delovni ljudje in zlasti še, kako intenzivno se je oprijelo izgradnje socializma kmečko in delavsko ljudstvo v okraju Celje-okolica.

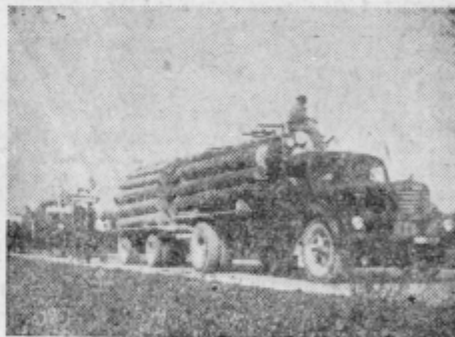
Po govorih so nastopile godbe in pevski zbori, nakar je okrajni odbor OF nagradil najboljše kolektive, zadruge in SKUD-e. Kot prva in najboljša zadruga je bila nagrada s pisalnim strojem zadruga v Arji vasi. To je ena najstarejših zadrug. Ima dobro uveden brigadni način dela, s katerim je dosegla pomembne uspehe. V treh letih je poraslo število zadrugnikov od 7 družin na 42, ki se bodo v naslednjih dneh pomnožile za nadaljnjih 11 kmetov. Od 12 glav živine ob ustanovitvi so prišli na 136 glav. Samo letos so že prispevali k preskrbi industrijskega prebivalstva 36 ton povrtnin.

Z dvokolesom je bila nagrada meseca marca ustanovljena zadruga v Marofu, ki se je intenzivno lotila živinoreje. Uredili so moderen hlev za 42 glav živine in dosegli največji donos krompirja v okraju. Kljub svojemu planinskemu značaju bodo v jeseni posejali 8 ha pšenice, dočim so jo doslej sejali le čez 1 ha. Predsednik zadruga je zbranim obljubil, da bodo zadrugniki delali za program OF z istim elanom kot za časa narodno-osvobodilne borbe.

Najboljša krajevna organizacija OF, v Laškem je prejela za nagrado serijo slik naših državnih voditeljev ter zastave. To priznanje je zaslužila, ker je očistila svoje vrste in dosegla dobro povezavo z ljudskim odborom. Plan mobilizacije delovne sile je visoko presegla, ustanovila brigado za kapitalno gradnjo, ki ima 9 čet ter brigado za pomoč v kmetijstvu.

Gigantskim naporom naše zvezne in republiške industrije se je pridružila tudi lokalna industrija okraja Celje-okolica. Med prvimi je kolektiv Tekstilne tovarne v Sv. Petru, ki je prejel radio aparat. Nagrada so bila tudi lokalna podjetja v Laškem ter najboljše sindikalno-kulturno-umetniško društvo »Anton Aškerc« iz Rimskega toplca.

Festivala se je udeležilo okoli 7000 ljudi, katerim bodo uspehi prikazani v Arji vasi, prav gotovo močna vzpodbuda pri vsakdanjem delu na poljih, v gozdovih, rudnikih in tovarnah okraja Celje-okolica.

7 novoustanovljenih zadrug, 460.000 prostovoljnih ur, 7 gozdarskih, 3 gradbene brigade, 48 brigad za pomoč v kmetijstvu, 43.000 udeležencev pri pregledu krompirišč, 12 vagonov zbranih odpadkov, brigade za obiranje hmelja - vse to kaže, da je Fronta posvečala pažnjo prav vsem problemom pri izpolnjevanju velikih nalog petletnega plana

Osvojiteljna fronta okraja Celje-okolica je priredila drugič po osvoboditvi svoj festival. V čem se razlikuje od prvega. Prvi je bil organiziran v St. Pavlu zato, ker je St. Pavel delavsko središče, ki ima najbolj revolucionarne tradicije v našem okraju. Tradicije, ki so po svojem pomenu važne za razvoj delavskega gibanja tudi po ostalih krajih Slovenije. Sentpavelska tovarna s svojim revolucionarnim delavstvom je rodila narodnega heroja Slavka Slandra in še vrsto drugih predranih borcev za delavske pravice, res pravih komunistov. Zavedajoč se vloge delavskega razreda v družbenih premikih in tudi v narodno osvobodilni borbi je dal St. Pavel prav simbolično poudarek prvega festivalu. Toda eno leto razvoja je prineslo vrsto dogodkov, ki so bistveno vplivali na naš nadaljnji razvoj. Velik polet, ki je zajel naše vasi, posebno po II. Plenarnem zasedanju CK KPJ je narekoval, da smo drugi festival organizirali prav v kraju, ki predstavlja temelj naprednejšega načina obdelave zemlje, temelj zadrugnega obdelovanja.

Obdobje med obema festivaloma pomeni vrsto sprememb v življenju članov Fronte našega okraja, ki so pred seboj postavljale nove naloge. Prav gotovo so frontne organizacije dosegle v tem obdobju precejšnje uspehe na vseh področjih dela, kar dokazuje, da so sposobne izvršiti vse naloge, ki jih postavljajo pred nje naša Partija. Samo nekaj števil o izvrševanju nekaterih akcij nam da slutiti njeno ogromno moč. V obdobju med prvimi in drugim festivalom so člani Fronte opravili preko 460.000 prostovoljnih ur v vrednosti nad 5 in pol milijona dinarjev. Med najvažnejše akcije, ki jih je Fronta izvršila v tem obdobju je vsekakor sodelovanje frontovcev v mesecu gozdarstva. V tem mesecu je dala Fronta našega okraja 7 brigad z 1.480 člani, katerih večina je bila na delu v gozdu več kot mesec dni. Da so se naši frontovci — brigadirji zavedali dalekosežnega pomena te akcije nam potrjuje dejstvo, da sta bili številčno največje brigade proglašeni za udarne in sicer brigada »Slavka Slandra« in »Matije Gubca«. Po tej akciji je Fronta organizirala še 3 brigade za delo na raznih gradiščih. Ena od teh brigad je bila na delu izven našega okraja. Kljub temu, da je Fronta zbirala svoje člane za brigade v času najtežjih poljskih del, se je odzvalo nad 250 članov. Brigadirji so bili večinoma bolj disciplinirani od stalnih delavcev in so redno presegali norme. Ena zelo važnih vsakoletnih akcij, ki ji Fronta posveča posebno pažnjo, je borba proti kloradskemu hrošču. V letošnji akciji je skupno pri vseh pregledih sodelovalo preko 43.000 članov Fronte. Formiranih je bilo 48 brigad za pomoč v kmetijstvu, ki pomagajo predvsem zadrugnim ekonomijam. Najboljši sta brigadi v Laškem in Črnlcih. Posebno brigadirji iz Laškega so marljivo

raz, ima že skoraj vsako nad 100 prostovoljnih delovnih ur. Uspehi teh brigad vedno bolj kažejo prednosti brigadnega sistema dela pred dosedanjim individualnim. V tem času so zbrali člani tudi 118.000 kg odpadkov, to je okoli 12 vagonov. To dejstvo nam kaže, da je Fronta posvečala pažnjo prav vsem problemom, ki se pojavljajo v izpolnjevanju velikih nalog petletnega plana. Letos je bil eden najvažnejših problemov obiranje hmelja. Hmelj predstavlja za nas veliko bogastvo, ker dobimo zanj dragocene devize. Dejstvo, da se vse več delovnih ljudi vključuje v industrijo je delalo nekatere kmete črnogledne, ker niso vedeli kako bodo rešili vprašanje obiranja hmelja. Toda Fronta je vodila računa tudi o tem vprašanju in danes je hmelj obran. Pri tej važni pomembni akciji so pomagale organizacije Fronte tudi iz drugih okrajev. Lahko trdimo, da so bile povsod, kjer je sodelovala Fronta naloge dobro izvršene.

Setveni plan, odkup, plan pogozdovanja itd., vsi ti plani so bili izvršeni 100 odstotno. Fronta, ki jo vodi taka Partija kot je naša, Fronta, ki ima takšnega voditelja kot je tovariš Tito je sposobna napraviti vse.

Danes je Fronta močnejša in enotnejša kot je bila kdajkoli. Neupravičeni napadi, klevete, laži, obrekovanje in vse druge podlosti, ki jih počenjajo državljanski demokraciji in SZ, vsa ta žalostna gonja jim ni prinesla zaželenega uspeha. Nasprotno. Spomnimo se kaj so goverili o naši ljudski Fronti. Spomnimo se gonje proti tej in takšni obliki politične organizacije delovnih množic — samo zaradi tega je ljudska Fronta pomenila s svojimi uspehi predvsem uspeh KPJ. Poglejmo skozi njihova vrata, pa bomo videli kako grade socializem pri njih. Sovražniki graditve socializma so pričakovali kako se bo pod vplivom nesrečne resolucije Kominformbiroja vse zrušilo, ker so naše moči merili pač po svojih. To so si želeli tudi naši domači sovražniki, a so se prenenjali. Nekaj jih je bilo tudi v vrstah OF. Naše organizacije so jih znale izključiti in na ta način postale še trdnjše in odločnejše v borbi za plan. 150 izključenih, poznanih starih špekulantov in drugih grešnežev, ki smo jim že enkrat odpustili grehe je bilo izključenih. Toda istočasno se je Fronta v našem okraju okrepila. V Fronto je vstopilo preko 5.300 novih članov, ko je bila protijugoslovanska gonja na višku. To nam kaže njihovo voljo, da hočejo prav v okviru Fronte doprinesiti vse za zgraditev socializma, to nam kaže, da pri nas ni poštenega človeka, ki ne bi dal vseh svojih sil zato, da čimprej izgradimo socializem in s tem zadamo stupenji resoluciji Kominformbiroja poslednji in smrtni udarec. In prav zaradi tega naj ne bi ne more biti iskrenega člana OF, ki ne bi danes delal na čim hitrejši rešitvi dveh bistvenih nalog za zgra-

ditev socializma. Hitrejši tempo razvoja zadrugništva je prva naloga. Dosedanji uspehi v našem okraju nam kažejo, da so pogoji za to. Kot primer nam služi zadruga v Arji vasi, ki je danes urejena in na poti najlepšega napredka. Danes, ko so organizacijske težave mimo, se že lahko posveča problemom kmetijske produkcije in dela na tem, da potom selekcije pridobi novo vrsto pšenice, ki bi po dosedanjih izkušnjah morala dati preko 70 mt na ha, saj je en sam klas imel 93 zrn. Tudi druge zadruge napredujejo. Zadruga v Dobrni je letos pridelala 31 mt rži na ha, zadruga v Marofu,

V naših tovarnah se gibanje za večjo delovno storilnost vse bolj širi

Tkalnica hlačevine najboljši kolektiv tekstilne industrije v Sloveniji

Gibanje za večjo storilnost, katerega je pokrenil slavni rudar Alija Sirotanovič, ni šlo neopaženo mimo celjskih delovnih kolektivov. Z vsakim dnem raste število podjetij, v katerih delavci po njegovem vzgledu ustanavljajo posebne brigade za večjo produktivnost dela. Mnogi kolektivi so dosegli v teh tekmovanjih pomembne uspehe.

Prvi in največji je bil vsekakor uspeh martinarjev v Storah, ki so skrajšali čas pri polnjenju Siemens-Martinovih peč od 3,30 h na 57 minut, pozneje pa so ta rekord še izboljšali za 19 minut. Istega dne so dosegli pomembno zmago tudi v Tovarni emajlirane posode. Delavci v tem podjetju so pri izpolnjevanju svojih planskih nalog živo občutili pritisk informbirojevskih držav, kajti izostanek surovin je čisto zaviral njih delovni elan.

Ko se je zadnje dni dotok surovin izboljšal, so delavci pregledali vse možnosti, kako bi s pospešenim delom nadoknadili zaostanek. Odločili so se za posebne brigade, ki bodo tekmovale z največjo storilnostjo.

Na čelo borcev za večjo produktivnost je stopila tovarniška mladina, predvsem brigada »Slavka Rabuze«, ki ji načeljuje odlikovanka z medaljo dela 17 letna Fanika Velenškova. Ona se je s Stojar Kristo, Frajtag Nado, Svet Ivančo, Kresnik Antonijo, Kriker Ano in donosilec emajla Antonom Kostanjškom obvezala, da bo z dobro organizacijo dela presegla vse dosedanje delovne uspehe. Brigada je že sicer dvakrat poglašena za udarno, ter je presegla nove tehnične norme za 45%.

Tekmovanje se je pričelo 2. septembra ob 4 zjutraj. Že v prvi uri je brigada emajlirala 682 komadov posode, dočim je norma 385 komadov. Delavci v sosednji brigadi so morali pri odpremi gotove posode spričo nagomilovanja dati še eno moč, da je bila posoda, katero je izgotovila brigada, sprti odpremljena. Mladi brigadirji so vzdržali

ki se je ustanovila meseca marca, ima danes 74 glav živine več kot ob ustanovitvi. Zadruga, ki se je ustanovila aprila na Planini in je ob ustanovitvi imela 39 glav živine, bo imela do konca leta 200 glav.

Materialni pogoji za ustanavljanje zadrug so dani vsespovsod, posebno pa po dolinskih krajih, saj imamo znatno pomoč ljudske oblasti, ki je dala na razpolago samo letos preko 13 in pol milijona kredita, ki ga sedaj črpajo za razvoj zadrugništva. Zadrugništvo je v programu Fronte zato, da dvignemo kmetijske proizvodnje, da zboljšamo pre-

hrano delovnemu človeku in da dvignemo življenjski standard tudi kmetu samemu. Zato se prednost članov Fronte najboljše pretehta prav v njihovem odnosu do razvoja zadrugništva. Na tem vprašanju bodo frontne organizacije lahko odkrile vse tiste poedine sovražnike graditve socializma, ki se morda zaradi nebudnosti še skrivajo za legitimacijo OF. S tem, ko bodo člani Fronte ustanavljali nove in nove obdelovalne zadruge pa bodo istočasno sproščevali novo delovno silo ter jo dali v industrijo in s tem izpolnjevali tudi drugo najvažnejšo nalogo, ki danes stoji pred OF.

takšen tempo dela do devetih, ko so že dosegli celodnevni učinek. Po kratki pavzi so nadaljevali z delom do konca osmurnega delavnika. Tako da so v sedmih urah in 5 minut efektivnega dela presegli dnevno proizvodnjo za 88%. Kljub povečani storilnosti pa kvaliteta izdelkov ni padla.

Ta, doslej največji delovni učinek Tovarne emajlirane posode, je dal pobudo za ustanavljanje novih brigad, ki bodo tekmovale za večjo storilnost. Že naslednji dan sta pričeli z delom dve novi brigadi. Zmagovita brigada »Slavka Rabuze« pa je zastopnikom uprave in sindikata, ki so ji čestitali obljubila, da bo svoj prvi rekord še izboljšala, ter tako ostala v prvi vrsti borcev za večjo storilnost.

Naslednji dan je tekmovala brigada Toneta Kosa, ki je presegla dnevno normo za 86%. V ponedeljek se je vključila v tekmovanje še brigada Aleša Beblerja, pod vodstvom Antona Korajžije in je presegla normo za 112%.

Vse uspehe pa je presegla brigada Slavka Rabuze, ki je ponovno tekmovala 7. t. m. in presegla dnevno normo za 134%. V treh urah in 40 minut so dosegli 8 urni delovni učinek. V 6 urah in 3/4 so emajlirali 4956 komadov posode, dočim je norma 2.106 komadov. Ta teden tekmujejo v emajlirnici 3 brigade, prihodnji teden pa se bodo vključile v tekmovanje še ostale brigade.

Vzporedno s tekmovanjem v Tovarni emajlirane posode je teklo tekmovanje v Tkalnici hlačevine, kjer sta se štiričlanski brigadi Helene Mihelakove in Ane Kristanškove obvezali, v medsebojnem tekmovanju preseči vse dosedanje uspehe tkalnic v državi v pogledu izkoriščanja strojev.

Borba za največji učinek se je pričela 21. avgusta. V obeh brigadah so tkalke uporabile vse izkušnje, pridobljene pri dosedanjem delu v številno večjih brigadah. Borba za čimvečjo sto-

rilnost na 24 različnih strojih od tipa Jackuard do navadnih ozkih stavev, je terjala velike napore in smoterno organizacijo dela. Prvi dan so brigadirke šele ugotovile, pri katerem delu se posameznica najbolj obnese: ena pri menjanju čolnikov, druga pri polnjenju, tretja pa je pokazala največjo spretnost pri popravljanju pretrgov. Zato so naslednji dan še bolj efikasno izvedle organizacijo dela v brigadah. Vsaka je opravljala delo, pri katerem je pokazala prvi dan največji uspeh.

Brigada tov. Mihelakove je natkala prvi dan 1.501.000 niti in dosegla 84,3% izkoriščanje strojev. Brigada Kristanškove pa je imela 12.000 niti več, čeprav so normo zvišali za 6%. Vsak dan sta brigadi povečali proizvodnjo za novih 100 vtokov. Med učinki brigad je bila le malenkostna razlika, rasla pa je storilnost brigad z vsakim dnem. Tretji dan je brigada Mihelakove presegla vsa pričakovanja. Postavljeno normo je presegla za 269 vtokov, oziroma za 19,3% ter dosegla 93,1% izkoriščanje strojev, dočim je norma 87,1%. S tem je presegla vse postavljene normative za 29,3%. Štiri tkalke na 24 navadnih statvah so opravile delo, ki je preračunano za 30 stavev pod pogojem, da z njimi upravljajo najboljše tkalke. Že prva dva dni sta obe brigadi natkali blizu 1000 m blaga več kot povprečne druge tkalke.

Ta uspeh je obenem največji uspeh v storilnosti naših tkalk po vsej državi. Z njim se je kolektiv Tkalnice hlačevine dostojno pripravil na prevzem visokih odlikovanj za uspehe v prvi polovici letošnjega leta. Glavni odbor sindikatov in resorni minister sta mu podelila minuli ponedeljek prehodno zastavo in 150.000 dinarjev nagrade.

Ta uspeh pa bo obenem osnova za vzpostavljane novega kolektivnega načina dela na vseh statvah tkalnice. Izkušnje zmagovitih brigad Helene Mihelakove in Ane Kristanškove bodo pri tem dragocen pripomoček.

MESTO GAJSKE:

Idejno-politični dvig množic je ena izmed osnovnih nalog naše Partije in vseh množičnih organizacij

Brez pravilne politične linije, ki jo daje Partija Jugoslavije od leta 1937 dalje delovnim množicam, ki so se pod njenim vodstvom dvignile proti okupatorju in domači buržoaziji, si ne moremo zamisliti današnje stvarnosti, niti ne perspektive v bodočnost. Pravilna politična linija Partije pa je lahko postala last delovnih ljudi in postaja stvarnost danes v izgradnji socializma pod pogojem, če to linijo izvajajo kadri, oboroženi s teorijo marksizma-leninizma. Zgodovinska praksa dokazuje, da so se kadri, ki jih je KPJ postavljala na odgovorna mesta, nenehno oboroževali z znanstvenim naukom marksizma-leninizma, ga praktično uporabljali v pogojih borbe in izgradnje socializma v svoji deželi in na osnovi praktičnih izkušenj obogatili marksizem-leninizem z novimi teoretičnimi postavkami. Tako je koncepcija, ki jo je posebno jasno postavil V. kongres KPJ postala tudi teorija in praksa komunističnih partij kolonialnih in polkolonialnih dežel, ki se danes vse bolj uspešno osvobajajo imperialističnih okov. Čeprav danes »teoretični« informatorji ne igrajo nadaljnji razvoj marksistično-leninistične misli in prakse v Jugoslaviji, pa ju vendar skozi zadnja vrata moramo o uvažati v življenje svojih lastnih dežel, če se nečje oddaljiti od socializma. KPJ je tako v borbi kot v obdobju izgradnje socializma izpolnila znano Leninovo tezo, ki jo je desetkrat in desetkrat ponavljal in je treba njen pomen vedno znova poudarjati:

»Vlogo prvobornika lahko izpolni samo partija, ki jo vodi napredna teorija«. KPJ ni, pa tudi v najtežjih pogojih borbe za svobodo, pozabila na teoretično vzgojo. Obdobje po osvoboditvi pa, ko so si narodni Jugoslavi začeli graditi socializem zahteva še intenzivnejše ideološko delo, zahteva množičen razmah študija. Široka in komplicirana problematika socialistične graditve zahteva od vseh množičnih organizacij, vseh oblastnih in prosvetnih ustanov maksimalno zalaganje za teoretični dvig množic.

Prav posebno moramo to zahtevo poudariti sedaj, ko se nahaja Jugoslavija v veličastni borbi za pravico in resnico proti neenakemu nasprotniku, ki s svojim propagandnim trustom neprestano bruhla laži in klevete proti naši Partiji in našim narodom in skuša zaslepi svetovno javnost z izmišljenjem marksistično-leninističnih načel. Zmaga resnice, ki je brez dvoma na strani Jugoslovanov, pa ne zavisi le od vodstva naše Partije in vlade, temveč od zavestne borbe vsega delovnega ljudstva Jugoslavije za to zmago. Množice so s svojim pozitivnim vplivom in vztrajnim delom in z dosedaj neznanim elanom dokazale, da so odločne borile se pod vodstvom Partije proti vsem tistim iz leve in iz desne, ki bi skušali razbijati današnjo, v socializem se razvijajočo stvarnost v Jugoslaviji. Sprito vsega tega je potrebno poglobiti in razširiti ideološko delo med množicami, jih oborožiti za borbo proti vsem ideološkim odklonom in jih naučiti ocenjevati politično situacijo. Ko moramo danes z vso odločnostjo braniti marksizem-leninizem pred revizionizmom in informbirojevske bratovščine, pa ne smemo pozabljati na ideološke vplive, ki se skušajo vrvati v večji ali manjši meri med delovne množice in ki imajo svoj začetek v imperialistični propagandi ali pa so relikat kapitalistične preteklosti. Na V. kongresu KPJ je bilo poudarjeno, da je pri nas troje virov sovražnega ideološkega in političnega vpliva na delovne množice. To so: vpliv ideološkega mračnjstva imperialistov in njihove propagande; vpliv z oblasti vrženih kapitalističnih klik po mestih in vseh končno vpliv malomeščanske stihije (podčrtal-RG), ki vsakodnevno prodira tudi v partijske vrste.

Potrebno je, da v kratkem analiziramo vprašanje teoretsko-vzgojnega dela v Celju. Če pogledamo rezultate dela naših partijskih in množičnih organizacij na tem področju, tedaj moramo ugotoviti, da je študij dokaj sistematičen, da obstajajo seminarji in krožki.

Krožki delujejo po osnovnih organizacijah, katerih napredek se evidentira. Vendar ima študij v naših organizacijah vrsto napak in pomanjkljivosti, od katerih je potrebno našeti najosnovnejše. Prvo. Študij maksizma-leninizma, kakor tudi študij dnevne politične in ekonomske problematike ni m o z i č e n. V kolikor obstajajo krožki in druge oblike študija, so te v veliki meri plod zalaganja mestnih forumov, dočim manjka iniciative pri osnovnih organizacijah. V pogledu koordinacije med množičnimi organizacijami spodaj je bilo zelo malo storjenega. Medsebojna pomoč je zelo šibka. Pri tem je treba ugotoviti, da je tudi pomoč osnovnih partijskih organizacij v množičnih organizacijah in idejnem pogledu marsikje slaba. Dočim lahko beležimo napredek v organizacijah OF (razen v Košnici, Ostrožnem, Dobruvi in Zagradu), in v organizacijah LMS, pa je vprašanje študija v sindikalnih organizacijah še vedno pereče. Zanimivo je ugotoviti, da je v tem pogledu stanje v največjih sindikalnih organizacijah (Tovarna emajl, posode, Cinkarna, Tkalnica hlačevine) najslabše in da se je treba prav v teh organizacijah boriti za pravilno razumevanje vloge študija z najrazličnejšim oportunizmom.

Drugo. Na delovnih setankih se zelo malo razpravlja o problemih študija, če pa je že vprašanje študija stavljeno na dnevni red, pa se ga obravnava nekonkretno in površno. Osnovne organizacije zelo pogosto zanemarjajo n. pr. vprašanje predavateljev v krožkih, ki ne oblikujejo dovolj kontrole od svojih organizacij in se zato ne pripravljajo resno. Izbor predavateljskega kadra se običajno izvrši na ta način, da se za vodjo študija določi tovariš, ki še ni zadovoljen z drugimi nalogami, brez ozira, ali je dorasel nalogi, ki se pred njega postavlja. Če pa je predavateljski kader šibek, potem ne moremo pričakovati, da bi razvil študij v širino in globino. Ni redek primer, da se prav zaradi nizkega ideološkega nivoja v krožkih izkrivljajo marksistično-leninistična načela. Cestokrat se malomeščanske »teorije« akceptirajo kot pravilne in potrebne današnjemu razvoju itd., kar lahko spetno izrabljati razredni sovražnik, da napelje vodo na svoj mlin. Temu še pripomore značaj študija, ki se ne povezuje s konkretno stvarnostjo, z vsakdanjo borbo kolektivov za socializem.

Treje. Politčne organizacije vse premalo spremljajo ideološki razvoj svojih članov in delovnih množic na svojem

delovnem področju, ki si ga le-ti pridobivajo z individualnim študijem. Marsikje je del kolektiva že prerasel okvir splošnih tem, določenih v planih študija in nepravilno bi bilo, če bi se ta del uspal na svojem znanju. Zato je potrebno izvesti diferenciacijo v planu študija in napraviti za ideološko razvijajoče grupe posebne študijske krožke. S preverjanjem bomo tudi utrjevali individualni študij, brez katerega si ne moremo zamisliti dviganja ideološke ravni.

Da bi v bodoče ideološko delo med množicami dobilo široko osnovo, je potrebno predvsem naslednje:

a) utrditi disciplino in evidenco v že obstoječih krožkih, koordinirati delo z vsemi množičnimi organizacijami, ki naj izdelajo plane za razširitev študija.

b) skrbno pripraviti predavanja, ki naj bodo stvarna, idejno jasna in prilagojena problemom delovnega področja.

c) dvigati nov predavateljski kader na tedenskih seminarjih in v tečajih ter preveriti dosedanj predavateljski kader.

d) razvijati še druge oblike študija (množična predavanja, debatni večeri, ljudska univerza).

e) usmerjati in kontrolirati individualni študij ter organizirati v pomoč potrebno literaturo.

Sklep, ki so ga pred kratkim sprejele množične organizacije v Celju, da se bodo v bodoče vsak ponedeljek vršili seminarji za predavateljski kader iz vseh političnih organizacij, četrtak pa je določen za dan študija vseh osnovnih organizacij, bo brez dvoma pripomogel k izboljšanju ideološkega dela med množicami.

Odpravimo nepravilnosti in nerazumevanja pri vključevanju delovne sile

Že v zadnji številki Celjskega tednika smo čitali pod naslovom »V Celju moramo še letos zgraditi 110 stanovanj« o nujni potrebi vključitve v del. proces vseh onih, ki še stojijo ob strani, ki se še niso direktno vključili v gigantno borbo za izpolnitev nalog petletnega plana.

S tem v zvezi je bila v preteklem tednu izvršena tudi akcija, pri kateri so sindikalni aktivisti večjih podjetij obiskali one, ki so pri zadnjem popisu bili ugotovljeni kot rezervna del. sila z namenom, da bi jim pokazali potrebo po vključitvi v delo in da bi jih za delo angažirali.

Pri analizi te akcije so se ugotovile posamezne nepravilnosti na eni strani s strani aktivistov in podjetij, na drugi strani pa so ti aktivisti našli na skrajno nerazumevanje te važne akcije. Dalje se je tudi ugotovilo, da popis rezervne del. sile, ki se je v preteklem mesecu izvedel, ni dosegel povsem svojega namena, to pa predvsem zaradi dejstva, da Fronta pri tej akciji ni v dovoljni meri sodelovala.

Aktivisti so naredili napako predvsem v tem, ker niso pokazali v dovoljni meri političnega momenta po potrebi vključevanja rezervne delovne sile, ampak so kratkoma naročili posameznikom, da se morajo vključiti v delo. Premalo so tudi proučili okoliščine, ki posameznikom, predvsem ženi do neke mere onemogočujejo vključitev v delo.

Nadaljnje nepravilnosti pa so se dogodile pri podjetjih, ko se je ta angažirana del. sila javila na delo. Tako so n. pr. v Tovarni sadnih sokov žene že kar prvi dan zaposlili pri težkih delih, dočim so na drugi strani lahka dela opravljali moški ali pa močne ženske. Nujno je, da so uprave podjetij v tem pogledu zelo elastične in da pravočasno pregrupirajo delavce na njim odgovarjajoča delovna mesta.

Aktivisti so pa na drugi strani našli na nekaterih mestih na skrajno nerazumevanje.

Tako je n. pr. tov. Stropnik iz Čreta dejal aktivistu, da se služkinja, ki je pri njemu zaposlena ne more zaposliti in ga je odpravil z izgovorom, da je zaposlen kot voznik z lastnimi konji v Železarni Štore. Ker se pa aktivist s tem ni zadovoljil se je pozneje obrnil na Terenski sekretariat, kjer je izvedel, da tov. Stropnik že 2 meseca ne vozi ohransko z drugimi besedami, da ni nikjer zaposlen. Jasno je, da mu tudi gosp. pomočnica ne pripada. Dalje je tov. Berk Franciška iz Čreta, ki je stara cca 22 let izjavila, da se sploh ne bo vključila v delo, čeprav ima zato vse pogoje, oče Delea Silve iz Čreta je aktivist, ki mu je razložil po kakšnem vprašanju je prišel, dejal: »samo da ste jo enkrat našli, saj itak samo poseda«. Vendar se imenovana noče vključiti v delo. Pravtako se tudi Sitar Ana iz Čreta izjavila, da ne bo delala. Brus Stečko iz Čreta 14., je aktivist večkrat obiskal, vendar je ni bilo nikdar doma. Ob zadnjem obisku je pa pred aktivistom zaklenila vrata. Kot so izjavili njeni sosede se imenovana rada peča z vedeževanjem, čeprav te »stroke« pri nas danes ne poznamo. Torej že ima čas in sposobnost za to delo ima tudi možnost, da se vključi v del. proces. Jevšnik Ana iz Aškercve ul. 4 ima sobo, čeprav samo redkokdaj pride v Celje, ker se največ nahaja v Trbovljah. Verjetno tudi ni nikjer zaposlena, pač pa ima zato dvojno stanovanje.

V Zg. Hudinji je tov. Mihevc Ivan že zelo poznan kot delomrznež. Saj se je tudi sam izrazil, da prej ni delal sedaj pa tudi ne misli delati. Na vsak način hoče biti delanezmožen in si po izjavi njegove žene, ki jo doma terorizira, veže na nogo razna železa, da bi pač vsa-

kemu lahko dokazal, da je bolan in da se v delo vključiti ne more.

Nadalje se posamezne žene izgovarjajo, da imajo podnajemnike v svoji hiši in da imajo z njimi delo, ker jim pač morajo kuhati. Če pa gremo tu malo globlje, bomo videli, da gre tu za golo izkoriščanje in pa na drugi strani za skrivanje del. sile pod krinko tega izkoriščanja. Danes imamo dovolj kvalitetnih menz in DUR, kjer se lahko naši delavci prehranijo. Torej je tudi v takih primerih iskati rezerve.

Najbolj pogosti so pa izgovori češ: »bolna sem, bolujem na tem in tem in sem nesposobna za delo«. Jasno je, da je v zvezi s tem tudi sledila poplava raznih zdravniških izpričeval in raznih intervencij. Zanimivo je dejstvo, da imamo naenkrat v Celju ogromno število bolnih žena.

Z ozirom na te razne nepravilnosti in zaradi ugotovitve dejanskega stanja rezervne del. sile je bil na zadnjem posvetovanju na MOOF sprejet sklep, da se v okviru Štoba za vključevanje del. sile osnuje posebna komisija, ki bo ponovno v vsakem posameznem primeru proučila ali so posamezniki, ki so bili pri popisu ugotovljeni kot rezervna, res rezervna delov. sila in ali imajo kakšne druge objektivne težave ali zapreke, ki jih kot rezervno del. silo izključujejo. V primeru boleznih pa se bodo morali posamezniki podvreči posebnemu pregledu pri spec. zdravniško-delavski komisiji.

Med brigadirkami v Tkalnici hlačevine

Takole so rekla »Zakaj tudi me tkalke ne bi sledile zgledom Sirotnoviča in Peška? Saj bi tudi pri nas lahko postavili takšen rekord!«

In začelo se je. Tehnično vodstvo podjetja naj določi skupino strojev, na katerih bo delala brigada, za vsako tkalko po šest strojev, pa tako, da bodo tvorili strnjeno fronto. No, in ko je bilo odločeno, katere tkalke bodo delale v eni brigadi in katere v drugi, so tovarnice še vprašale, ali so stroji v redu kako je z osnovo in kako z volkom. Pa še na pravilno dovajanje vlage naj pazi vodja oddelka, da se osnova ne bo trgala. Ko jim je normirec razložil, kakšna je norma brigade, in so se s tem strinjale, si je vsaka brigada iz svoje srede izvolila brigadirko. Takole so se zedile: Mihelakova Lenka bo vodila s seboj v borbo Kladnikovo Anico, Ograjensko Vilmo in Valandovo Milko. Kristanškova Anica pa Ribežovo Vero, Milharšičovo Jožico in Rihlovo Silvo. O, da tako bo pa že šlo! Anica je 7 kratna udarnica in ve, kako je treba prijeti za delo, prav tako tudi Lenka, ki je 5 kratna udarnica. Zaradi zasluga pa so se kar na tiho nekaj pomenile.

Ali naj povemo! Rekle so: »Zakaj naj merimo delovni učinek vsake posamezne in po tem tudi zaslužek delimo, ko pa je vendar vseh 24 strojev odvisnih od dela nas vseh štirih?« Takole bo skupni zaslužek brigade si bomo razdelile na štiri enake dele.

Minulo sredo je bila Lenkina brigada na svojem mestu že četrte ure pred pričetkom dela. Se enkrat podoben pregled strojev, tu in tam prijem za vijak, da je dobro pritrjen, še nekaj navodil svojim tovarišicam — in 24 strojev je zapelo pesem dela. Stroji gladko tečejo, veselje jih je poslušati, čolnčič bliskovito švigajo med nitmi osnove in zastaja skoraj ni opaziti. Saj pa tudi budno oko mojstra spremlja enakomerni ritem strojev, na njega se lahko zanesemo, da bo vsaka motnja pri stroju v trenutku odpravljena. Saj se tu in tam utrga nit, toda tovarišica, ki je v vzanju najbolj izurjena, je že na mestu

Celjske opekarne najboljši kolektiv gradbene industrije v Sloveniji

Dne 10. septembra bodo sprejele Celjske opekarne republiško polletno prehodno zastavo kot najboljši delovni kolektiv gradbene industrije v Sloveniji. Sprejele jo bodo od kolektiva Granitne industrije v Oplotnici, ki jo je imel v posesti prvo polletje. Ta pomemben dan bodo kolektivi vseh petih obratov Celjskih opekarn tudi primerno proslavili.

Težave s katerimi se je v prvem polletju borilo zavedno delavstvo tega podjetja niso bile male. Tudi v opekarstvu industriji so nastale motnje zaradi neizvršenih dobav raznih strojnih delov iz sosednih demokratičnih držav. Toda, zahvaljujoč poštrevnosti in delovnemu elanu delavstva vseh petih obratov je podjetju uspelo, da so njegovi kolektivi izšli iz te borbe, ki je sicer bila trda in žilava, zmagovalci. Vsi obrati, brez izjeme so se častno borili za ta simbolični in častni znak in naziv. Navzlic dejstvu, da sta procentualno prednjačila obrata Zalec in Bukovžlak, so tudi ostali obrati v borbi za plan v prvem polletju doprinesli časten delež.

Vsi kolektivi omenjenih obratov pa so v prvih dveh mesecih drugega polletja pokazali, da jih uspeh v prvem polletju ni uspal, temveč neizprosno nadaljujejo še naprej borbo za letni plan, ki ga hočejo doseči do 29. novembra. Zavednost kolektivov raste iz

dneva v dan a istotako tudi tekmovalna vna, ki je nastala med obrati. Opaža se, da so oni obrati, ki so v prvem polletju nekoliko zaostali, v drugem stopili v ospredje, vendar pa obrat Bukovžlak še vedno drži v posesti prehodno zastavo podjetja, dasiravno si jo je za mesec julij skoraj prisvojil obrat Ljubecna. V delovni disciplini prednjači obrat Zalec, katerega brigada zidne stikalnice pričakuje znak za začetek dela že pri strojih, ki so takoj nato v polnem obratovanju, kar prejšnja leta n. bilo opaziti in kar se še, na žalost, pogreša po nekaterih drugih obratih in delovnih mestih. Pečarji obrata Bukovžlak so v republiškem medsebojnem tekmovanju zavzeli prvo mesto, a istotako so tudi vse ostale pečarske brigade obratov Celjskih opekarn med prvimi v tekmovanju. Tudi obrata Ljubecna in Brežice sta v drugem polletju pokazala zavidljive uspehe. Prav posebno pohvalo pa zasluži v obratu Zalec brigada pri nakladanju opeke, kateri gre vsa za sluga, da se planski prevoz opeke vedno pravočasno izvrši.

Vzroki tako lepih uspehov omenjenih kolektivov so predvsem v tem, ker vsa obratna vodstva tesno sodelujejo s sindikalnimi podružnicami v obratih, kakor tudi z upravo podjetja.

Žene III. četrti v pripravah za Teden matere in otroka

Delovni polet naših rudarjev, delavcev v težki in lahki industriji, v brigadah in v zadrugah odgovarja vsem lažem Kominforma. Za njimi pa ne zaostajajo v delu naše žene. Tako je odbor AFŽ III. četrti pri pregledu dosedanjega tekmovanja za Teden matere in otroka dosegel že prav lepe uspehe.

Marsikatera žena je že bila deležna nasveta neumorne obiskovalke tov. Hočvarje, ki je v svoj delokrog še priegnala eno ženo, da bo delo uspešnejše. Tudi tov. Tinca, ki je kot agitatorica pridno pri delu, se bo v bodoče še bolj potrudila in zbrala še več žena k predavanjem in političnemu študiju. Priprave za otroško igrišče, za otroški sejem so v teku, da bo našim najmlajšim v tem tednu res lepo. V mesecu avgustu so žene opravile 418 prostovoljnih ur, vsaj toliko jih bodo opravile še v septembru. Skrb za patronat nad mladinskim domom so pokazale s pridnim pripravljanjem sadja. Organizacijsko so okrepile odbor in v posamezne sektorje dela izvolile nove sodelavke. Ženam terena Gaborje so napovedale tekmovanje v sledečih točkah:

1. Pomoč otroškim ustanovam, oz. domovom
2. Ureditev otroškega igrišča
3. Število predavanj in obisk žena na njih
4. Prostovoljno delo

V želji, da bi celjske žene odpravile vse nepravilnosti pri dosedanjem delu, pozivamo žene III. četrti v Celju ostale aktivke, da se vključijo v tekmovanje!

spretnost. Aničine brigadirke niso kar tako. In res niso: četrti prinese zmago brigadi Anice Kristanškove. To pa že ne gre v račun Lenkinim brigadirkam, čeprav vedo, da njihove »konkurentke« v strokovnem pogledu prav nič ne zaostajajo za njimi. Zato se domeni, da za petek. Vsaka izmed obeh brigad hoče biti prva. Danes je treba izvojevati odločno zmago, takšen sklep nosi vsaka v svojem srcu. In res! Brigada Lenke Mihelakove je s tem dnevom dosegla najvišjo storilnost dela: postavljeno normo so presegle za 29,3%, stroji pa so bili izkoriščeni za 93,1%. Za 3,5% so bile boljše od brigade Anice Kristanškove. Pravijo pa, da bi bil uspeh obeh brigad še večji, če bi tudi oplenjevalnica in škobilnica pripravili osnovo takšno kot je treba.

Kako jim žarijo oči v veselju nad izvojevano zmago! Upravičeno so ponosne na svoj uspeh, ki jim ga tudi Aničine brigadirke zares privoščijo. Kako bi tudi ne bile ponosne, saj je ves kolektiv ponosen nanje, na svoje junakinje dela, ki vsemu svetu dokazujejo, kakšnih delovnih zmag je zmožen delovni človek, ki v svobodni domovini — pa četudi pod najtežjimi pogoji — gradi z lastnimi silami socializem. Naj le govore tam preko meje, kar koli hočejo, v nas ne bodo ubili nepremagljive volje, pod vodstvom Partije izvojevati večje in odločilnejše zmage.

Medtem pa se že v obratu B tkalnice sprašujejo, zakaj tudi oni ne bi mogli poseči v borbo za večjo storilnost dela.

Tovarna sadnih sokov najboljši kolektiv prehranbene industrije Slovenije

Podpredsednik vlade LRS dr. Marijan Brečelj je v ponedeljek predal prehodno zastavo, diplomu in denarno nagrado najboljšemu kolektivu prehranbene industrije Slovenije, Tovarni sad. sokov, ki se iz zastarelega podjetja razvija v eno velikih tovarn za predelavo sadnih proizvodov. Dobro urejen brigadni sistem dela je omogočil, da so izpolnili polletni plan s 162%. V prvi polovici petletke so pričeli s proizvodnjo 35 novih artiklov in razširili svoje obrate z novi-

mi stroji domačega proizvoda. Prejem prehodne zastave je kolektiv dočakal s povečanim delovnim elanom v vseh oddelkih, tako da je porastla storilnost v zadnjih 14 dneh za 20%. V resoluciji, ki so jih poslali CK KPJ, so obljubili, da bodo izpolnili letni proizvodni plan do 29. novembra, povečali storilnost še za 30% in zmanjšali odpadke za 5%. Istotako so napovedali tekmovanje vsem kolektivom živilske industrije Slovenije.

Žene v okolici Celja se pridno pripravljajo za Teden matere in otroka

Pred tedni objavljen program tekmovalnosti za teden matere in otroka je razgalil osnovne organizacije APZ, ki se z vso vmeno in resnostjo pripravljajo na ta praznik žena. Iz poročil posameznih krajev je razvidno, kako in koliko so žene od zadanih si nalog že opravile in kaj še bodo.

Za ozirom na to, da naša produkcija rabi dnevno vedno več delovne sile je vključevanje žena v delovni proces res nujno. S tem v zvezi pa raste potreba ustanavljanja dečjih ustanov in uslužnostnih podjetij. Tako v Laškem z največjo resnostjo pripravljajo vse za ustanovitev jasi in pralne, istočasno pa tudi za otroško restavracijo. V Petrovčah žele ustanoviti dom igre in dela, vprašanje je le, kje dobiti primeren prostor. Z vsestranskim razumevanjem in pomočjo bi se dalo tudi to premostiti, da ne bo ostal DID le želja, potreba in sklep, kot je to primer v Zalcu, že nad 1 leto. Istočasno pa se v Petrovčah snuje šivalnica, enako, tudi v Rimskih toplicah.

V Štorah je tudi postalo živahno. Devet žena je priredilo izlet s pionirji na Kozjansko. Izvršen je tudi prevzem patronata nad domom učencev v gospodarstvu, ki je bil dosedaj osamljen in nad obstojem DID-om. Za ustanovitev dečje restavracije je vse pripravljeno. Istočasno pa tudi pridno šivajo razne drobnarije za otroški sejem, ki bo v Teden matere in otroka. Za sejem se pripravljajo tudi v St. Vidu pri Grobelnem, Zalcu, St. Petru, Skofji vasi in Rečici pri Laškem, kjer bodo priredile tudi tečaj za vlaganje zelenjave. Žene Zadobrove in Skofje vasi, so po-

peljale pionirje na izlet v Celje, kjer so obiskali Dom igre in dela v Gaberju. Nato so si ogledali še muzej, kjer so z veliko pozornostjo pionirji sledili tolmačenju vodiča. Okrepčilo so dobili mali izletniki v otroški restavraciji, nakar so krenili še na stari grad. Preživeli so vzajemno nad vse prijeten dan, saj je bilo smeha in petja in ukanja na pretek.

Kako je mogoče s pravilno predpravo in res dobro pripravljeno snovjo zainteresirati in razgibati žene, nam je dal lep primer Vojnik. Zdravstvenega predavanja se je udeležilo 192 žena. Tudi otroške obiskovalke tega sektorja so zelo marljive, postavili pa so še dve novi, ker se dobro zavedajo važnosti

nalog, ki jih vsakodnevno nalaga pravilno izvajanje socialne politike. Sodelujejo pri razdeljevanju hrane Mednarodnega dečjega fonda, ter so tudi pred kratkim preselile posvetovalnico za matere in dojenčke, kjer je zopet sodelovalo 10 žena. Pripricani smo, da bodo tudi vse ostale naloge vestno izvršile, ker sodelujejo res vse, kar pomeni, da umejo delo razdeliti in s tem tudi uspeh ne izostane.

Naj bi teh nekaj svetlih primerov služilo za vzgled vsem onim, ki se dosedaj še niso dovolj resno poprijeli dela. Na vseh področjih moramo in moremo doprinesti tudi žene svoj delež k čimprejšnji izgradnji socializma v naši državi — in s tem sproti razkrinkavati laži klevetnikov, ki neutemeljeno in zlonamerno opravljajo vse, kar je z našo Partijo, vodstvom in trudom delovnih množic v zvezi.

Mestna ljudska knjižnica v Tednu knjige

Še nedavno so mnogi smatrali knjižnico za ustanovo, kjer si ljudje, ki imajo časa na pretek, izposojajo romane solzavih in zabavnih vsebin, da jim ti v brezdolju krajšajo čas. Tako mislečih je pa vedno manj. Napredna knjiga danes ni več sredstvo zabave brezdelnežem, temveč je nepogrešljiva potreba delovnim ljudjem, ker jih strokovno in politično gradi ter tako usposablja za vedno večje delovne zmage pri gradnji naše socialistične domovine. Nepogrešljiva je, ker nudi po napornem delu zdravo razvedrilo.

Ravno vsled tega vršijo danes ljudske knjižnice odgovorno vlogo političnega in strokovnega vzgojitelja množic.

Mestna ljudska knjižnica v Celju, ki je prešla za svoje delo razen priznanj in nagrad tudi prehodno zastavico IO LRS v trajno last, te naloge vestno izpolnjuje. V treh letih njenega obstoja se je v prazne police nabralo preko 8000 knjig. Čitateljem je na izbiro vsa marksistična literatura, na stotine brošur politične vsebine, dalje strokovne knjige vseh panog industrije in obrti, zastopano je kmetijstvo, gozdarstvo, šport, tehnika. Lepo izbiro imajo tudi ljubitelji matematike, fizike, kemije, astronomije, biologije itd. Za vsak okus pa je v knjižnici na izbiro leposlovje. Najmlajši pionirji imajo svoj oddelek. Pri izbiri čitavi nudi knjižnica svojim bralcem z nasveti vso pomoč. Nameščenci knjižnice se zavedajo, da je v pravilnem podajanju knjig zajeto bistvo vzgajanja in je vsled tega temu odgovornemu delu posvečeno največ skrbi. Dotok novih bralcev je vsak dan večji in je njih število že doseglo 4000.

Ljudska oblast nudi svoji mestni knjižnici od vsega početka neprecenljivo pomoč. Brez dvoma je, da bi knjižnica nikoli ne dosegla te višine brez pomoči naše oblasti. Letos februarja je MLO razumevajoč naloge ljudske knjižnice nakazal ustanovitvi krasne prostore bivše nemške kavarne. Tam kjer so nekoč, v najtežjih dneh naše zgodovine divjali in razsajali pijani gestapovci, je sedaj urejen dom kulture in napredka. Na stotine revij in časnikov se tu dnevno prebira. Ob posebnih knjižničnih večerih pa knjižnica seznanja ljudi z domačimi in tujimi naprednimi pisatelji.

Mestna ljudska knjižnica polaga letos v Tednu knjige, ki bo od 18.—25. IX. obračun doseženih uspehov. Pred njo je pa še mnogo nalog, ki jih bo treba izvesti.

Kmetijsko obdelovalna zadruga v Čretu ob začetku priprav za jesensko setev

Pospravila je večino plodov letošnjega leta ter se pridno pripravlja na jesensko setev. Zadrugniki se zavedajo, da je v skupnosti moč. Složno so pospravili seno, izvršili skupno mlačen, oddali žito, pospravljajo otavo in druga dela. Pri vseh delih so jim priskočili na pomoč člani Osvobodilne fronte. Komandir postaje I Zeleni travnik tov. Kukovič pa se je prav posebno izkazal, ko je poslal v pomoč službe proste mlilčnike in kuhinjsko pomožno osebo, ki prav pridno pomagajo pri vseh delih. Saj se vsi zavedajo, da je naša mlada zadruga potrebna pomoči. Z jesensko setvijo pa bomo začeli novo gospodarsko leto, ter skušali doseči v prihodnjem letu čim večje uspehe.

Pevski zbor KUD »Kajuh« v Dobrni vzgledno napreduje

Pevski zbor KUD »Kajuh« v Dobrni, ki je bil ustanovljen v mesecu februarju 1949 je pod vodstvom pevovodje tov. Božnika Jožeta, nameščena zdravilišča kaj hitro napredoval. V svoji sestavi je zbor mešani, ženski in moški. Na prvem kulturnem festivalu v Zalcu je moški zbor dosegel prvo mesto izmed moških zborov Celje-okolica. Tudi v tem času zbor neumorno deluje ter je imel v mesecu avgustu dva koncerta. Prvi koncert je bil dne 13. avgusta t. l. v zdraviliški dvorani v Dobrni, pri katerem je sodeloval mešani in moški zbor. Pri koncertu je sodeloval tudi zdraviliški orkester ter je bila cela prireditev na umetniški višini. Zbor, kakor tudi orkester je pokazal, da se ob marljivem vežbanju da našudirati program, kateri zahteva seveda precej časa in dela. Posebej je treba še poudariti, da so člani zbora večinoma iz delavskih vrst (delavci in nameščenci zdravilišča, kmetje intelektualci), kateri se kljub svojemu delu posvečajo še po večerih študiju pri pevskega zbora. Vsi ti ljudje smatrajo za svojo dolžnost in razvedrilo, da posejajo redno pevске vaje, ki so tedensko dvakrat. Pevski zbor si je v okviru

Sindikalne podružnice zdravilišča v Dobrni uredil posebno pevsko sobo, zakar gre zahvala predvsem upravi zdravilišča, ki je razumela važnost kulturnega udejstvovanja svojega delavstva in nameščenstva. Dne 19. t. m. je zbor skupno z zdraviliškim orkestrom priredil koncert v veliki dvorani zdravilišča Rogaske Slatine. Tudi na tem koncertu je pokazal gostom zdravilišča, da v popolnosti razume podajati, interpretirati sodobne pesmi. Pevski zbor KUD »Kajuh« v Dobrni je dokazal, kako se lahko na vasi pozivi kulturno-umetniško delo tudi tam, kjer je delavstvo, ki je od jutra do mraka zaposleno in se še trudi nuditi počitka potrebnemu ljudstvu čim več kulturno-umetniškega užitka. Pevski zbor se je dobro pripravil za sodelovanje na festivalu, ki je bil dne 3. in 4. septembra v Arji vasi. V ta namen je bila v nedeljo v Dobrni skupna pevška vaja vseh sodelujočih zborov in godb, kjer se je našudiral program za festival v Arji vasi. Zbor KUD »Kajuh« v Dobrni naj s svojim neumornim delom nadaljuje, ker bo s tem delom mnogo pripomogel za dvig kulture in preobrazbe vasi v socialističnem smislu.

Tov. Albin Peterman, kapelnik godbe SKUD »France Prešeren« v Celju, je kapelnik 40 let, ves čas od ustanovitve prejšnje železničarske godbe

Do leta 1908 sta obstojali v Celju dve godbi na pihala. Slovenska Narodna godba in nemška godba. Godbeniki Narodne godbe so bili tedaj raztreseni po vsem okraju in le majhno število teh je stanovalo v Celju, zaradi tega se tedaj ta godba ni mogla razviti, posebno še, ker je tedaj vladajoča manjšina Nemcev godbi zelo nasprotovala in podpirala le svojo godbo. Leta 1908 so slovenski železniški delavci in železničarji zbrali iz svoje srede skupino mladih ljudi, ki so imeli veselje do godbe. Železničarska godba na pihala je bila ustanovljena meseca aprila, meseca avgusta 1909 pa je prvič javno nastopila. Godba je bila v početku sestavljena iz 16 moč. Politični karakter godbe bi bil moral biti po svojem socialnem sestavu socialnodemokrati, vendar se godba tem ni pridružila, ker so bili socialdemokrati takrat v Celje predvsem »fest Deutsch«. Prva svetovna vojna je delo godbe prekinila. Takoj po vojni pa so pričeli z novim delom. Pridobili so 20 mladih fantov, katere so pričeli vežbati, tako da je godba v prav kratkem času po prvi vojni že z uspehom nastopala. Najboljši sestav in kvaliteto je godba doživela od leta 1930 do 1936. Kakor prva, tako je tudi druga svetovna vojna prekinila redno delo te godbe. Šele po osvoboditvi so se zbrali ponovno vsi godbeniki, pridobili še mlade moči in pričeli z rednim delom. Ob ustanovitvi SKUD »France Prešeren« je bila Železničarska godba prva, ki se je celotna vključila v novo ustanovljeno društvo. Od tedaj dalje se je pričela razvijati godba v širino in višino. Pridobila je še nekaj mladih godbenikov. V letu 1948 je imela godba 120 nastopov. Sodelovala je pri raznih delovnih in drugih akcijah, proslavah, slavnostnih sprevedih in prirejala tudi samostojne koncerte. V letošnjem prvem polletju je nastopila 28krat. Igrala je večkrat brigadam v gozdovih pri sečnji lesa itd.

Razvoj in vse delo godbe je najtesneje združeno z delom neumornega kapelnika Albina Petermana. Albin Peter-

man je bil njen prvi učitelj in kapelnik že leta 1909. Od tedaj dalje tovariš Peterman ni nikoli zapustil svoje ljubljene, živel je z njo v njenih dobrih in njenih slabih dneh. Tovariš Peterman skromen in marljiv kakor je, ne mara pripovedovati o svojem delu pri godbi, na taka vprašanja odgovarja le o delu in uspehih godbe kot celote. Kljub njegovi skromnosti je znano, da je bil prav on duša tega kolektiva, ki ga je učil in vspevobujal k delu vseh dolgih 40 let. Koliko tisoč prostovoljnih delovnih ur je bilo narejenih v tem času, prostovoljnih in v veseljem napravljenih, čeprav niso bile in tudi ne bodo nikoli poplačane.

O SKUD-ih je tov. Peterman mnenja, da je to najboljša oblika kulturno umetniškega udejstvovanja, ker zajema sodelavce na široko in pri takem delu uspehi ne morejo izostati. Od vseh let, ki jih je kot kapelnik preživel s svojo godbo pravi, da so zanj leta od kar je vstopila godba v SKUD »France Prešeren« najlepša, in to zaradi tega, ker je pri svojem delu imel v tem času oporo in polno razumevanje. Tovariš Peterman, ki je od mladosti godbenik s krvjo in srcem, poučuje pihalne instrumente na Državni glasbeni šoli v Celju.

Kljub svojemu 40 letnemu kapelnikovanju je tovariš Peterman telesno izredno krepak in duševno čil. Veliko ima še načrtov za bodoče dele.

Njegova največja želja je, da bi izvežbal 10 do 13 let stare pionirje in takih ustanovljenih pionirsko godbo. V prihodnjih dneh bo v Celju ustanovitev KUD pionirjev. V tej priliki bi ustanovitelji in vsi, ki bodo pri tem sodelovali storili izredno lepo in pomembno delo, ako bi organizirali dovolj pionirjev, ki bi imeli veselje do učenja instrumentov. Tako bi bila izpolnjena želja tovariša Petermana, Celje bi pa dobilo tako godbo, ki bi bila vsem v veselje.

Tovarišu Petermanu želimo ob tem jubileju še dosti zdravih let in mnogo prilike za ustvarjanje.

Sto let slovenskih železnic sto tri leta celjske postaje

Pred 100 leti je bila dograjena od Celja do Ljubljane prva slovenska železnica in je po njej stekel prvi vlak, katerega je vlekel »hlapanec«.

Preden govorimo o jubileju naših železnic, nekaj podatkov o železnicah sploh.

Čas 125 let v življenju človeštva pomeni zelo, zelo malo, toda v tem času je železnica storila velik korak naprej in se iz igrače — po dosedanjih pojnih — razvila v pravega velikanja in storila veliko uslug človeštvu. Človeštvo ji je vsekakor dolžnik, kajti ona mu je omogočila hitrejši tehniki, gospodarski in kulturni napredek sploh.

Naše sedanje železnice imajo svoje korenine veliko starij nazaj, kajti že stari Grki so si po vzoru Egipčanov, katerih kultura je bila na zelo visoki stopnji, olajšali promet, t. j. prenašanje blaga in potovanje s cestami, ki imajo dosti sličnosti z našo železno cesto. Pozneje najdemo po rudnikih nekaj podobnega železnicam toda to je imelo ožji, lokalni pomen.

Železnice, kot jih mi danes poznamo, so se pojavile leta 1825. Tega leta je bila zgrajena med Stockholm in Darlingtonom v Angliji prva proga. Oče te železnice je bil G. Stephenson, ki je konstruiral prvi parni stroj — lokomotivo. Ta je bila zelo primitivna, zato je bil razpisani konkurs za novi stroj, ki bi bil boljše in ekonomičen. Pogoji so bili prav skromni, t. j. stroj bi naj vlekel trikratni tovar lastne teže ter vozil z brzino 10 milj na uro. Tudi tokrat je zmagal G. Stephenson, ker je njegov stroj iz leta 1829 vlekel petkrat toliko.

je do osvoboditve posvečalo premalo pozornosti in so gotovo v precejšnjem zastoju kot posledica slabe industrializacije naše zemlje sploh, katero so brezdušno zlorabljali domači in tuji kapitalisti. Naše železnice bodo v bližnji bodočnosti, zahvaljujoč se popolnoma pravilnemu stališču naše ljudske oblasti, uporabljale za vleko tudi električne stroje, ki imajo ne le velike tehnične prednosti, temveč so tudi veliko cenejši od parnih. Mi imamo velike možnosti, da prirodno silo naših voda koristno uporabimo, ker se nam ta na vsakem koraku sama ponuja in bi bila velika napaka, če bi se temu odrekli. Naš petletni plan nam je garancija, da se bomo v tem pogledu hitreje razvili kot druge dežele.

Našo najstarejšo železnico Maribor—Celje 1846 in Celje—Ljubljana 1849. leta je zgradila Avstrija kot eno od prvih na svojem ozemlju. Takratne zasluževalce ni pri tem vodila misel, da našim krajem pomaga in jih dvigne, temveč želja, da se približa našim prirodnim zakladom in jih čim prej izrablji in naš narod tem popolneje zaslužuje ter pride do plavega Jadrana. Pa naj je to bila njihova edina želja, je vseeno nutila tudi proti volji tiranov našemu narodu možnost, da si ekonomsko opomore in kulturno dvigne ter tesneje med seboj poveže.

Naši predniki so pravilno razumeli velik pomen te svoje prve železnice, o čemer govori tudi pesem, ki sicer nima posebne literarne vrednosti. V Kmetijskih in rokodelskih novicah od 17. Rožnoga cveta (junij) 1846 je napisano: »Ta vrisk in piš, in glasn šum in hrum, ki se od morja do morja razlega

Bo tvojih gor glasji prid, moč in slavo.« in zaključil:

»zato vrisk in piš, in trum in hrum zabučni dnos Slovenec svojo pesem, in stopi dnes na gladko kolomajo, ki te do stariga bo nesla Celja.

Tak vstopi, peljaj se prot mrzlim Sevrui v cesarsko Vindobono, v zlato Prago Prestaro mesto slavniga naroda.«

V isti pesmi govori tudi, da je za gradnjo te železnice uporabljena naša delovna sila, a da so gradnjo vodili Nemci, kar je razumljivo.

V istem časopisu od 29. Malitavnja (aprila) 1846 beremo:

»Železno cesto od Grada do Celja bojo baje odperli za 184. Velikotavnja (maj) za ljudi pa 1. Rožnicveta tega leta.«

Dva tedna pozneje, 13. Velikotavnja 1846 piše:

»Kjer so pred enim letom še zeleni travniki in cvetoči verti bili, zdaj kolodvor (Bahnhof) stoji, velikansko kot kakiga kneza poslopje, gre železnica (železna cesta) in hrumijo železni sloni, hlaponi (lokomotiva) imenovani. Ze več dni poskušajo te železne kornje, kakor jih kmetje okoli Celja imenujejo. Perpravljani so že trije hlaponi, kateri imao imena Ocean, Grossglockner in Idria. 27. pretečenega mesca je vikiš ogleda (op. ur. nadzorni inžiner) c. k. železnice Dr. Ghega prvo poskušnjo s hlaponom storil in se od Marburga v Celje nazaj v dveh urah in 45' perpeljal. Ko vihar dirjajo hlaponi do Marburga in nazaj; Gradec nas bodo perhodnji mesec vozili.«

Torej za takratne pojme je celjska postaja velikansko poslopje, a brzina kot vihar, priznati moramo pa, da brzina teh poskusnih vlakov ni bila ravno majhna, toda to kaže kako naglo so se železnice razvijale od 1825 do 1846. Od takrat do danes je tudi ta naša

proga močno napredovala in se tudi njene naprave dosti spremenile. Danes prevozi brzovlak to razdaljo v eni uri, a stroji prevažajo po 1000 ton težke vlake. Tudi samo mesto Celje se je v tem času razvilo, predvsem industrija, in postalo važen prometni in gospodarski center. Ravno tako se ima Savinjska dolina za svoj gospodarski napredek zahvaliti posebno našim prvi železnici.

Sama postaja v Celju se je v tem času precej spremenila in dobila nove ture, poslopje je bilo dozidano, toda ostala je na istem mestu, stisnjena med mestom in Voglajno, da na nadaljnjo nujno potrebno razširitev na tem mestu ni mogoče misliti brez predstavitev struge Voglajne in Savinje ali vsaj slednje. Promet je v postaji zelo velik in se vodi prava borba za prostor. Po številu naloženih in razloženih voz je Celje na prvem mestu med postajami severno od Zidanega mosta. Ako upoštevamo, da je industrija v Celju zelo narasla in da se od osvoboditve dalje naglo povečuje njena zmogljivost, kakor tudi naraščanje prometa in lesne industrije v Savinjski dolini, ter razvoj mednarodnega prometa, do katerega bo prišlo po konsolidaciji sedanjega mednarodnega gospodarskega stanja, moramo misliti na ureditev oziroma razširitev postaje. Njo je treba brezpogojno čimprej razširiti, zgraditi nove, daljše ture, ki bi odgovarjali sedanji dolžini vlakov, nove klančine in skladšča ter marsikaj izboljšati, da nas dogodki, oziroma razvoj ne prehitijo. Že danes je postaja veliko pretesna in je to ovira tudi pri potniškem prometu. Da se služba vrši v takem redu kot je, gre zahvala delovnim kolektivom železničarjev in njihovi ljubezni do dela in predanosti svoji ljudski državi.

(Se nadaljuje)

